

organizacji kulturalnych twierdzi, że co roku muszą szukać nowych źródeł finansowania i nie ma pewności, że wysiłki te zostaną uwieńczone sukcesem.

Ponad 50% organizacji kulturalnych nie posiada majątku, rozumianego jako wyposażenie czy prawa autorskie i licencje. Pozostałe dysponują natomiast stosunkowo niewielkimi zasobami. Właścicielem majątku wartego więcej niż 100 tys. zł jest 3% organizacji aktywnych w sferze kultury. Kapitałem rezerwowym dysponuje mniej niż 10% stowarzyszeń i fundacji aktywnych w obszarze kultury, a nieruchomościami 5%.

2.3 Najważniejsze trudności i zagrożenia w rozwoju organizacji kulturalnych

Biorąc pod uwagę przywołane w poprzedniej części dane, a także kierując się doświadczeniami członków Zespołu Konsultacyjnego, uznano, że do najważniejszych trudności i zagrożeń w rozwoju pozarządowych organizacji kulturalnych należą: „lekka” struktura organizacyjna, problemy ze stosowaniem obowiązujących procedur oraz stosowanie „wewnętrznej cenzury” – samoograniczenia związanego z koniecznością zdobywania środków finansowych.

2.3.1 Zasoby i potencjał organizacji kulturalnych

To co jest uważane za zaletę organizacji pozarządowych, czyli lekka struktura organizacyjna, może być także wadą stowarzyszeń i fundacji. Ponieważ w większości dysponują one niewielkimi środkami, ich zasięg jest dość skromny. Rzadko która organizacja może pozwolić sobie na prowadzenie dużych, widocznych, długofalowych projektów – także z powodu braku stałego zespołu.

Ograniczone możliwości zatrudniania stałej, profesjonalnej kadry powodują też, że organizacje gorzej niż instytucje radzą sobie z bardziej skomplikowanymi formalnościami, co źle wpływa na ich wizerunek i powoduje nieufne nastawienie do nich (jako do niefrasobliwych lub nieprofesjonalnych partnerów).

Kultura niemaszowa właściwie nie funkcjonuje bez dotacji, dlatego stopień zamożności organizacji kulturalnych jest pochodną tego, ile na dotacje przeznaczają administracja publiczna, która jest w Polsce największym mecenasem. Jednak państwo i samorządy przekazują środki przede wszystkim na realizację zadań publicznych – nie ma możliwości finansowania w ten sposób samej organizacji czy jej rozwoju, gdyż nie jest to zadaniem publicznym. Dlatego realizowane projekty (zadania) jedynie pośrednio przyczyniają się do stabilizacji funkcjonowania organizacji. W konkurencji z instytucjami (które otrzymują środki na administrację, inwestycje i rozwój) organizacje często mają mniejszy potencjał.

Ze względu na ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej przez podmioty, które otrzymują dotacje, nie rozwija się ekonomizacja działań, co byłoby potencjalnym źródłem finansowania.

Słabo rozwinięte jest także finansowe wspieranie organizacji kulturalnych przez prywatne podmioty – darowizny otrzymuje 1/3 organizacji i przeciętnie jest to kwota 3 tys. zł (dane za 2011 r.). W 2013 r. w ramach mechanizmu przekazywania 1% podatku od osób fizycznych organizacje pożytku